Turkish Studies Educational Sciences

Volume 14 Issue 6, 2019, p. 3377-3390

DOI: 10.29228/TurkishStudies.39891

ISSN: 2667-5609

Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info/Makale Bilgisi

✍ Received/Geliş: 24.11.2019

✓ Accepted/Kabul: 20.12.2019

📅 Report Dates/Rapor Tarihleri: Referee 1 (03.12.2019)-Referee 2 (05.12.2019)

This article was checked by iThenticate.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE ÖĞRENME STİLİNE GÖRE YAPILAN EĞİTİM FAALİYETLERİNİN ÖĞRENCİLERİN KAVRAMSAL GELİŞİM SÜRECİNE ETKİSİ*

Mustafa ŞEKER** - Özge PAŞAOĞLU KOÇAK***

ÖZ

Birçok araştırmacı ve düşünür öğrenmenin önemini vurgulamışlardır. Çoğu eğitimciye göre anlamlı öğrenmenin gerçekleşmesi için kavramlar arasında ilişki kurmak gereklidir. Bu çalışma; öğrenme stillerinin Sosyal Bilgiler dersi öğretiminde kullanılmasının öğrencilerin kavramsal gelişimi üzerindeki etkisini araştırmayı amaçlamaktadır. Çalışmanın evrenini İstanbul İli Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı Atıkali İlkokulu'nda öğrenim gören 112 ilkokul dördüncü sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrenciler araştırmacı tarafından deney grubu ve kontrol grubu şeklinde ikiye ayrılarak çalışma yürütülmüştür. İlk önce öğrencilere "Marmara Öğrenme Stilleri Ölçeği" uygulanmıştır. Daha sonra araştırmacı tarafından hazırlanan "Kelime İlişkilendirme Testi" ön test olarak uygulanmıştır. Kelime İlişkilendirme Testi oluşturulurken Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nda bulunan 4. sınıf "İnsanlar, Yerler ve Çevreler" öğrenme alanındaki giriş, geliştirme ve pekiştirme düzeyinde kazandırılması planlanan on iki kavram kullanılmıştır. Yedi hafta boyunca deney grubunda öğrenme stillerine göre hazırlanan ders planlarına uygun ders işlenirken kontrol grubunda ders kitabı takip edilerek ders işlenmiştir. Daha sonra "Kelime İlişkilendirme Testi" son test olarak uygulanmıştır. Toplanan nicel verilerin analizinde SPSS 18.0 kullanılmıştır. Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin Kelime İlişkilendirme Testi son test sonuçlarının "bağımsız t testi" sonuçlarına göre anlamlılığı incelenmiş ve son test

* Bu çalışma, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde yapılan "Sosyal Bilgiler Öğretiminde Öğrenme Stiline Göre Yapılan Eğitim Faaliyetlerinin Öğrencilerin Kavramsal Gelişim Sürecine Etkisi" adlı Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

** Doç. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, E-posta: mseker@yildiz.edu.tr

*** Öğretmen, Açı Eğitim Kurumları, E-posta: psoglu@gmail.com

sonuçları arasında deney grubu lehine anlamlı farklılaşma saptanmıştır. Deney grubunda yer alan öğrencilerin başarı ortalaması kontrol grubundaki öğrencilere göre daha yüksek gerçekleşmiştir. Bu durum araştırma kapsamında uygulanan programın etkili olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kavram, Kavram Öğrenme, Öğrenme, Öğrenme Stili, Sosyal Bilgiler.

IMPACT OF EDUCATIONAL ACTIVITIES APPLIED IN ACCORDANCE WITH LEARNING STYLES ON THE CONCEPTUAL DEVELOPMENT PROCESS OF STUDENTS IN TEACHING SOCIAL STUDIES

ABSTRACT

The importance of learning has been emphasised by numerous researchers and philosophers. According to many teachers, meaningful learning occurs by means of conducting a research and establishing a conceptual relationship between new and existing concepts. This research aims at analysing the impact of educational activities applied in accordance with the learning styles on the conceptual development process of students in teaching social sciences. 112 students of primary school 4th grade, studying at Atikali Primary School affiliated to Fatih District Directorate of National Education in Istanbul, constitute the universe of this research. During this research, the students have been split by the researcher into two groups such as experimental group and control group. First of all, the students have been applied “Marmara Learning Styles Scale”. Then, “Word Association Test” which was prepared by the researcher has been applied as a pre-test. “Word Association Test” was developed using twelve concepts that were extracted from the 4th grade students’ course unit titled “People, Places and Environments” of the Social Studies Teaching Programme which is taught on the levels of introduction, advancement and reinforcement. For seven weeks, the students on the experimental group were taught in line with the course plans prepared according to the learning styles, on the other hand, the ones in the control group were taught in line with the plans of the guide book. Later, “Word Association Test” was applied as a final test. In the analysis of the acquired quantitative data, SPSS 18.0 has been utilised. Meaningfulness of the results of final test of the Word Association Test applied to the students in the experimental and control groups are compared to the results of “*independent t test*”. As a result of this comparative analysis, within the results of the final test, meaningful differentiation in favor of experimental group has been detected. The success average belonging to the students in the experimental group is observed higher than the control group. The programme implemented within the scope of this research is found effective.

STRUCTURED ABSTRACT

Introduction

Educators and researchers are of the opinion that educational programs based on learning styles would be benefited. They also emphasize the importance of gaining the concepts correctly to the students. Based on this thought, learning styles activities may bring individual gains per course, as well as are considered to have a substantial impact on teaching Social Studies.

In his studies, Cevher (2017) aimed at evaluating learning styles by systematically analysing academic researches on the topic that have been published between 2000-2016 in Turkey. In his findings, the most preferred sample group is identified to be undergraduate degree group. The least preferred sample group is primary school degree. Examining the variants of the studies on learning styles, the most researched relationship between variants is classified as learning styles and academic success, gender, attitude in order of priority.

In Turkey, there does not exist any studies on the relationship between learning styles at Social Studies courses at primary school degree and conceptual development. This study aimed at researching the impact of the use of educational activities performed according to different learning styles for teaching Social Studies upon the process of the students' conceptual development. This study is to be attached importance with respect to constituting a reference to future studies and due to filling a gap in the literature.

Method

Semi-experimental pattern is utilised in this study. This pattern is preferred due to the difficulty of having equal experimental and control groups in the existing research environment and non-selective attribution.

Study group of the research is composed of 112 fourth grade students studying at Atikali Primary School affiliated to Fatih District Directorate of National Education in Istanbul. Out of the participating classes of this school, A and B classes are identified as the control group, C and D classes are identified as the experimental group. Firstly, "Marmara Teaching Styles Scale" is applied on the students. Following that, "Word Association Test" created by the researched is applied as a pre-test.

In order to identify teaching styles of the students, "Marmara Teaching Styles Scale" is utilised. The aim of Marmara Teaching Styles Scale is to measure teaching styles of the students consisting of 9- 11 age group and primary school 3rd,4th and 5th grade. This scale, prepared by taking into consideration the Dunn and Dunn teaching styles scale, is made up of 94 topics in total. By means of data comprising of the topics thought to be best explaining the self and chosen by individual, "Personal Teaching Profile" is drafted.

On the other hand, conceptual development levels of the students have been measured by "Word Association Test". In this test it was used twelve concepts targeted to be gained the students on the levels of introduction, advancement and reinforcement, which were extracted

from the 4th grade students' course unit titled "People, Places and Environments" of the Social Studies Teaching Programme.

Bearing in mind the teaching styles scale, researcher has prepared intra-curricular activities to be applied in the experimental group. While preparing intra-curricular activities, Dunn and Dunn Teaching Style Model is taken into consideration. For seven weeks, teachers in the control group followed course book and though by performing their teaching methods.

On the other hand, in the experimental group teachers thought by using educational activities established by the researcher considering the teaching styles. In the end of the seven weeks, final Word Association Test has been applied on both control and experimental groups.

Findings

Table 3: Independent T Test Results of Pre-test and Final Test Results of Word Association Test according to Experimental and Control Groups

	Groups	N	X	Ss	t	Sd	p
Word Association Pre-Test	Experimental	57	30,89	15,155	3,621	110	,000
	Control	55	21,71	11,347			
Word Association Final-Test	Experimental	57	71,70	22,441	10,724	110	,000
	Control	55	32,87	15,010			

In Table 3, meaningfulness of the results Word Count Associated with Test Concepts of Word Association Test Pre-test applied to the students in the experimental and control groups is researched according to the results of "**independent t test**". As a result of this analysis, between the results of the pre-test, meaningful difference in favor of experimental group has been detected. (**$t = 3,621$; $P < 0.01$**).

In Table 3, meaningfulness of the results Word Count Associated with Test Concepts of Word Association Test Final Test applied to the students in the experimental and control groups is researched according to the results of "**independent t test**". As a result of this analysis, between the results of the final test, meaningful difference in favor of experimental group has been detected. (**$t = 10,724$; $P < 0.01$**).

According to the results, it can be said that readiness conditions of the students in the experimental group are better compared to the control group. The same goes for the final test results where the average in the experimental group is calculated higher. This has shown the fact that the programme applied in this research has proven effective.

Conclusion

The aim of this research is to find whether or not the educational activities established by considering teaching styles have an impact upon the conceptual development of the students. As to the findings acquired to reach this aim, analysing Word Association Test Final Test results the average belonging to the experimental group is observed higher. In the framework of the programme applied to the experimental group, high average scores are obtained as expected. This result shows that applied

programme has affected the conceptual development of the students in a successful way.

Due to the fact that performing educational activities suitable for teaching styles at Social Sciences courses have proven positively effective, Social Sciences course can be thought by course programme prepared with a suitable teaching style. Through identifying teaching styles of the students, individual course plan can be prepared.

Keywords: Concept Learning, Learning, Learning Style, Social Studies.

Giriş

Eğitim, toplumsal ve ekonomik kalkınma sağlarken insanın bireysel ve sosyal yönden başarıya ulaşmasında da temel araçtır. İnsan yaşamının eğitim yoluyla değiştiği evrensel gerçekliğinden yola çıkarak eğitimde bireysel ve küresel olarak sürekli bir gelişim sağlanmalıdır. Küreselleşen eğitimde bireylere kazandırılması gereken yetkinlikler dijital yetkinlik, öğrenmeyi öğrenmek, farklılıklara saygı duyarak birlikte yaşamak, anadilde ve yabancı dilde eğitim ve sosyal vatandaşlık olarak ifade edilebilir.

Sever ve diğ. (2018), çalışmasında eğitimin temelini oluşturan ve bununla birlikte diğer eğitim basamaklarını da etkileyen ilkökul eğitiminin, program ve ders içi faaliyetlerinin günümüz ihtiyaçlarına göre güncellenmesinin önem arz ettiğinden bahsetmektedir. 21. yüzyılın niteliklerini taşıyan öğrenciler yetiştirilirken eğitim alanında yenilik ve farklı uygulamalar yapılması kaçınılmazdır. Yeni eğitim programlarında, içinde yaşadığımız çağın temelini oluşturan değerlere yer verilmesi gerekli bir durum haline gelmiştir.

Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda öğrenciyi kazandırılması gereken yetkinlikler arasında öğrenmeyi öğrenme kavramının önemi belirtilmektedir. Bireyin öğrenme sürecinde bilgi ve zaman yönetimine dikkat ederek, sorumluluk alarak ve sebat göstererek bilginin peşine düşme yetkinliği öğrenmeyi öğrenmedir (MEB, 2018: 5). Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı bireysel gelişime önem vermiştir. Gelişimin hayat boyu sürdüğünü ve bir bütün olduğunu göz önünde bulundurarak, bireysel gelişimdeki farklılıkların dikkate alınmasının gelişimi olumlu yönde etkileyeceğini aktarmıştır. Öğretim programı bireysel farklılıkların üzerinde de durmuştur. Sosyal, kültürel, çevresel ve kalıtsal faktörler bireylerin farklı deneyimler kazanmasını sağlar. Öğretmenlerin özellikle gelişim hızının yüksek olduğu dönemlerde öğrencilerinin bireysel farklılıklarını keşfetmesi önemlidir.

Öğrenme genel olarak bireyin yaşantıları sonucunda davranışlarında kalıcı değişiklik oluşturma süreci olarak tanımlanmaktadır. Bireyin yaşantıları üzerinde etkisi olan kurumlardan biri de okuldur. Okuldaki öğrenme sürecinde öğrenciyi tanıma ve yeni bilgi kazandırırken öğrencinin bireysel ihtiyaç ve farklılıklarına göre hareket etme önemlidir. Araştırmalar insanların bilgiyi farklı şekillerde işlediklerini göstermiştir. Kişilerin performansları, nasıl öğrendikleriyle ilgilidir. Sonuç olarak, tercih ettikleri yöntemlerle öğretildiğinde daha etkili öğrenirler. Koç (2005), araştırmasında denetim odağı, kaygı, belirsizlik toleransı, önceki deneyimler, ilgi alanları, tutumlar ve öğrenme stilleri gibi bireysel farklılıkların öğrenmede önemli rol oynadığından söz etmiştir. Öğrenme stilleri konusunda birçok çalışma yapan Rita Dunn öğrenme stillerini tanımlarken, her bir öğrencinin yeni ve zor bilgiyi öğrenmeye hazırlanırken, öğrenirken ve hatırlarken farklı ve kendilerine özgü yollar kullanması olduğunu belirtmiştir (Boydak, 2017: 3). Anderson' a göre öğretme stilleri ve öğrenme stratejileri bilginin kazandırılıp geliştirilmesinde rol oynayan en önemli etmenlerdir (Sarasin, 1999: 2). Topkaya ve Çelik (2009)' e göre akademik başarı farklılıklarını doğuran temel etkenler öğrenenin

kimliği, sahip olduğu ihtiyaçlar, motivasyonu, tutumu, öğrenme stilleri, öğrenme stratejileri gibi pek çok etkindir.

Ekici (2013), araştırmasında öğrenme stilleri temel alınarak oluşturulan eğitim programının ve öğrenme sürecindeki faaliyetlerin öğrencilerin öğrenmeleri üzerinde etkili olacağını belirtmektedir. Bireylerin öğrenme stiline farklı boyutlarda olması farklı öğrenme stili modellemelerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu çalışmada Dunn ve Dunn Öğrenme Stili Modeli temel alınarak eğitim faaliyetleri düzenlenmiştir.

Dunn ve diğ. (2009)'ne göre öğrenme stili yaşa uygun değerlendirmelere bağlı olarak 21 element içerir. Bu elementler bireylerin önceliklerine göre çevre (ses, ışık, sıcaklık, oturma düzeni), duygusallık (motivasyon, sebat, sorumluluk, yapı), sosyal tercihler (bireysel öğrenme, ikili grupla öğrenme, üçlü grupla öğrenme, takımla öğrenme, yetişkinle öğrenme, çeşitli yollarla öğrenme), fizyolojik tercihler (algısal güçler, gün içerisindeki enerji seviyeleri, yiyecek ihtiyaçları, hareketlilik ihtiyaçları) ve psikolojik tercihler (bütünsel-analizci, beynin sağ-sol yarım kürelerini tercih etme, hızlı tepki verme- sakin davranma) olmak üzere beş gruba bölünmüştür. Öğrenme stilleri öğrencileri eşit şekilde etkilemez. Bazı öğrenciler birinci ile altıncı elementler arasındaki elementlerden etkilenirken bazıları diğer elementlerden etkilenebilir. Bununla birlikte, öğrencilerin çoğu altıncı ile on dördüncü elementler arasındakilerden etkilenir. Bu modelde, bireyler analitik veya bütünsel elementlerin bir birleşimidir. Test edilen okul çağı öğrencilerinin çoğu bütünseldir. Uluslararası bulgulara göre, çoğu öğrencinin sıfır ila altı algısal gücü vardır. Bunlar; işitsel, görsel / resim, görsel / baskı, taktiksel, kinestetik ve / veya sözel kinestetiktir. Algısal güçler, çocuklara yeni ve zorlu bilginin veya becerilerin nasıl kazandırıldığına bağlı olarak, ya kolay ya da zor öğrenmelerini sağlar. Algısal güçler öğretim yaklaşımlarının belirlenmesine yardımcı olur.

Hayran (2010)' a göre çocukların öğrenmeye başlaması duyuşsal ve eylemsel yollarladır. İlerleyen dönemlerde kavramsal öğrenme sürecine geçiş yaparlar. İlkokul dönemi çocukların görme, işitme, tatma, dokunma ve itme vb. gibi eylemsel öğrenmeden ziyade kavramsal öğrenmenin daha belirgin olduğu bir dönemdir. Nesneleri, olayları ya da insanları bir sınıfa koyabilme ve bu sınıfa bir bütün olarak tepkide bulunabilme durumu kavram öğrenme olarak betimlenmektedir (Tokcan, 2015: 15). Topçubaşı & Polat (2014)' a göre kavramların öğrenciler tarafından anlaşılmasında sorun yaşanmaktadır. Kavramların anlamını öğrenme, sınıflama, ilişkilendirme aşamaları sırasında problemler ortaya çıkmaktadır. Öğretmenin anlattığı konu farklı şekillerde anlaşılabilir. Özellikle Sosyal Bilgiler dersinde öğrenilmesi gereken kavram sayısının fazla olması nedeniyle öğretmenlerin kavram öğretimine özen göstermesi gerekmektedir. Çelikkaya & Kürümlüoğlu (2019), çalışmasında ilkökul öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersinde verilmesi amaçlanan konu, beceri ve ilkeleri doğru bir şekilde öğrenebilmeleri ve yaşantıları süresince karşılaşılabilecekleri sosyal problemleri rahat bir şekilde çözebilmeleri için temel kavramları çok iyi kavramaları gerektiğinden bahsetmiştir.

Eğitimciler ve düşünürler öğrenme stilleri temel alınarak hazırlanan eğitim programlarından yarar sağlanacağı kanısındadırlar. Kavramların öğrencilere doğru bir şekilde kazandırılmasının da önemi üzerine durmuşlardır. Bu düşünce temel alınarak, öğrenme stilleri faaliyetlerinin, her ders için ayrı kazanımı olabileceği gibi özellikle toplumun temel kurum, değer, inanç ve kültürünü temel alan ve öğrencilere değerler, beceriler ve kavram bilgisi kazandırmayı hedefleyen Sosyal Bilgiler dersinin öğretiminde etkisinin önemli olacağı düşünülmektedir.

Cevher (2017), araştırmasında öğrenme stilleri ile ilgili Türkiye'de 2000-2016 yılları arasında yayımlanmış olan akademik çalışmaların sistematik olarak incelenerek değerlendirilmesini amaçlanmıştır. Çalışmada 341 adet yüksek lisans, doktora tezi ve hakemli dergilerde yayınlanmış makale incelenmiştir. Elde edilen bulgulara en çok tercih edilen örneklem grubunun lisans düzeyi olduğu tespit edilmiştir. En az tercih edilen örneklem grubu ilkökul düzeyidir. Öğrenme stillerine

yönelik çalışmaların değişkenlerine bakıldığında, en fazla öğrenme stilleri ile akademik başarı daha sonra cinsiyet ve üçüncü sırada tutum değişkenleri arasındaki ilişkiye bakıldığı görülmektedir. Ülkemizde ilkökul düzeyinde sosyal bilgiler dersinde öğrenme stilleri ile kavramsal gelişim arasındaki ilişkiyi inceleyen bir çalışma bulunmamaktadır.

Bu çalışma; farklı öğrenme stillerine göre yapılan eğitim faaliyetlerinin Sosyal Bilgiler dersi öğretiminde kullanılmasının öğrencilerin kavramsal gelişim sürecine olan etkisini araştırmayı amaçlamıştır. Bu araştırmanın problemi “İlkokul 4. sınıf Sosyal Bilgiler dersinde öğrenme stiline göre uygulanan eğitim faaliyetlerinin öğrencilerin kavramsal gelişim sürecine etkisi var mıdır?” olarak belirlenmiştir. Çalışma, gelecek araştırmalara kaynak teşkil etmesi açısından ve literatürdeki boşluğu dolduracağından önem taşımaktadır.

Yöntem

Deneyssel desenlerde temel amaç değişkenler arasında oluşturulan neden sonuç ilişkilerini test etmektir. Amacın gerçekleşmesi için bağımsız değişkenin düzeyleri olan işlem gruplarına seçkisiz atama yapmak, bağımsız değişkeni manipüle etmek (değişimleme), dışsal değişkenleri kontrol durumuna almaktır (Büyüköztürk & Çakmak, 2009). Araştırmada yarı deneyssel desen kullanılmıştır. Mevcut araştırma ortamında deney ve kontrol gruplarının denk olma durumu ve seçkisiz atama yapma durumu güç olduğu için bu desen tercih edilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul ili Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı Atikali İlkokulunda öğrenim gören 112 ilkökul dördüncü sınıf öğrencisi oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Öğrencilerin öğrenme stillerini belirlemek amacıyla “Marmara Öğrenme Stilleri Ölçeği” kullanılmıştır. “Marmara Öğrenme Stilleri Ölçeği” Dunn ve Dunn öğrenme stilleri modeli temel alınarak Şimşek (2007) tarafından geliştirilmiştir. Marmara Öğrenme Stilleri Ölçeği’ nin amacı 9-11 yaş grubu ilköğretim 3, 4, ve 5. sınıf öğrencilerinin öğrenme stillerini ölçmektir. Marmara Öğrenme Stilleri Ölçeği’nin iç tutarlılık katsayılarının hesaplanmasında Spearman Brown, Guttman, Cronbach Alpha, tekniklerinden yararlanılmıştır. Sonuçlarına bakıldığında, ölçeğin 531, ile iç tutarlılık katsayısının yüksek değere ulaştığı görülmektedir. Dunn ve Dunn öğrenme stilleri ölçeği dikkate alınarak hazırlanan bu ölçek toplam 94 maddeden oluşmuştur. Ölçekte yer alan her bir madde ölçmek istediği alt boyutla ilgili durumları belirtir. Bireyin öğrenme stilleri ile ilgili tercihlerini belirten maddelere verdiği yanıtlar analiz edilirken kullanılmıştır. Bireyin kendini en iyi anlattığını düşündüğü maddeleri seçmesi ile oluşan veriler yardımı ile kişinin “Kişisel Öğrenme Profili” çıkarılmaktadır. Profilde kişinin alt boyutlara ilişkin tercihleri belirtilmektedir.

Öğrencilerin kavram gelişim düzeyleri ise “Kelime İlişkilendirme Testi” ile ölçülmüştür. Hayran (2010), araştırmasında kavram gelişimini ölçmenin en etkili yolunun kazanılması beklenen kavramların adları olan ve onlarla çok sıkı bir ilişki içinde bulunan sözcüklerden ve görsel biçimlerden yararlanmak olduğundan bahseder. Ona göre ‘kavram’ ile ‘sözcük’ birbirlerine et ve tırnak gibi kenetlenmiş durumdadır. Kelime İlişkilendirme Testi (KİT) çok eski ve birçok araştırmacı tarafından bilişsel yapıyı ölçme amacıyla kullanılan yaygın bir testtir. (Johnstone ve diğ., 1999). Kelime İlişkilendirme Testi, öğrencilerin bilişsel yapısını, bu yapıyı oluşturan kavram arasındaki bağlantıyı, zihinde kurulmuş olan bilgi ağının gözlemlenmesini sağlayan, uzun süreli hafızadaki kavramlar arası bağlantının yeterince kurulup kurulmadığını ya da kurulan bağın anlamlı olup olmadığının tespit edilmesini sağlayan alternatif ölçme değerlendirme tekniğidir (Tokcan, 2015: 144).

Kelime İlişkilendirme Testi oluşturulurken Tokcan (2015)'ın "Sosyal Bilgilerde Kavram Öğretimi" başlıklı kitabındaki test örneğinden yola çıkılmıştır. Test hazırlanırken konu ile ilgili anahtar kavramlar seçilir. Seçilen kavramlar 10-15 kez alt alta yazılır. Öğrencilerden sınırlı bir sürede anahtar kavram ile ilgili kelimeler yazmaları istenir. Testte Sosyal Bilgiler Öğretim Programında bulunan 4. sınıf "İnsanlar, Yerler ve Çevreler" öğrenme alanındaki giriş, geliştirme ve pekiştirme düzeyinde kazandırılması planlanan on iki kavram (afet, beşeri ortam, bölge, çevre, çevre kirliliği, doğal ortam, hava durumu, hava olayı, yer, yerleşme, yön, iklim) kullanılmıştır. Kelime İlişkilendirme Testi değerlendirilmesi puanlama esasına dayanarak yapılmıştır. Öğrencinin anahtar kavrama uygun verdiği kelimeler doğru cevabı içeriyorsa bir puan verilerek test puanı hesaplanmıştır.

Verilerin Toplanması

Çalışma Atıkali İlkokulu dördüncü sınıf öğrencilerinden oluşan dört şube ile yapılmıştır. A ve B şubeleri kontrol grubu, C ve D şubeleri deney grubu olarak belirlenmiştir. Çalışmaya katılan öğrenciler gönüllü olarak katılım sağlamışlardır. Öğrencilere ilk olarak "Marmara Öğrenme Stilleri Ölçeği" uygulanmıştır.

Daha sonra araştırmacı tarafından oluşturulan "Kelime İlişkilendirme Testi" ön test olarak yapılmıştır. Dördüncü sınıf Sosyal Bilgiler dersi "İnsanlar, Yerler ve Çevreler" öğrenme alanında kazandırılması gereken on iki kavram (afet, beşeri ortam, bölge, çevre, çevre kirliliği, doğal ortam, hava durumu, hava olayı, yer, yerleşme, yön, iklim) ele alınarak çalışma gerçekleştirilmiştir. Öğrenme stilleri ölçeği de göz önünde bulundurularak araştırmacı tarafından deney grubunda uygulanmak üzere ders içi faaliyetler hazırlanmıştır. Ders içi faaliyetler hazırlanırken Dunn ve Dunn Öğrenme Stili Modeli dikkate alınmıştır.

Tablo 1:Dunn ve Dunn Öğrenme Stili Modeline Göre Öğrencilerin Tercih Ettikleri Öğretim Yaklaşımları

Bütünsel	Çözümsel	Dokunsal ve Bedensel
<ul style="list-style-type: none"> *Öğrenilecek materyalin ve amaçların çok dikkatli olarak belirtilmesi, *Grupla öğretim faaliyetleri yapma, *Bilgilerin detaylarını verme, *Bilgileri grafikler ve haritalarla gösterme, *Resimler, fotoğraflar, semboller ve diğer görsel materyallerden yararlanarak bilgileri verme, *Sunumlarda rakamlar ve harfler yerine resimler ve semboller kullanma, *Simülasyonlar gösterme, *Rol oynama / drama faaliyetleri yapma, *Amaçlara yönelik olarak çok sayıda diyagramlar, grafikler, tablolar ve görsel oyunlar kullanma, 	<ul style="list-style-type: none"> *Çok sayıda düzenli ve farklı açılardan bilgiler verme, *Görsel pekiştireçler verme, *İşlem basamaklarının açık ve net bir biçimde yazılı/ sözlü olarak ifade edilmesi, *Tüm öğretim faaliyetlerinde önemli olan anahtar kelimeleri tahtaya yazma veya tepegözle yansıtırma, *Çeşitli sonuçları, yönergeleri, sınav tarihlerini, amaçları vb önemli bilgileri listeler halinde sunma, *Öğrencinin öğrenmesi gereken bilgilere veya becerilere ulaşması yönünde tüm detayları basamak basamak verme, *Açıklamaları / bilgileri / sonuçları vb. maddeleştirme. 	<ul style="list-style-type: none"> *Amaçları açıkça ve sistematik olarak ifade etme, *Görev ya da bulmaca kartları yaptırma, *Tüm faaliyetlerle ilgili yönergeler dağıtma, *Işıklı panolar kullanma, *Rol oynama, *Doğa çalışmaları/gezi gözlem faaliyetleri yapma, *Beyin fırtınası yapma,

4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı dahilinde "İnsanlar, Yerler ve Çevreler" öğrenme alanının öğretilmesi için uygun görülen 7 hafta boyunca kontrol grubunda öğretmenler ders kitabını takip ederek ve kendi öğretme yöntemlerini kullanarak ders işlemişlerdir. Deney grubunda ise öğretmenler öğrenme stilleri dikkate alınarak araştırmacı tarafından oluşturulmuş eğitim

faaliyetlerini kullanarak ders işlemişlerdir. Yedi hafta sonunda Kelime İlişkilendirme Testi son test olarak kontrol ve deney grubuna uygulanmıştır.

Verilerin Değerlendirilmesi

Toplanan nicel verilerin analizinde SPSS 18.0 kullanılmıştır. Araştırma problemi olan, “İlkokul 4. sınıf Sosyal Bilgiler dersinde öğrenme stiline göre uygulanan eğitim faaliyetlerinin öğrencilerin kavramsal gelişim sürecine etkisi var mıdır?” ile ilgili toplanan veriler oluşturulan alt problemler doğrultusunda analiz edilmiştir. Toplanan verilerin normal dağılıma uygunluğu test edilmiştir, verilerin normal dağılım gösterdiği belirlenmiş ve buna uygun tekniklerden yararlanılmıştır. Bu bağlamda betimleyici istatistik olarak frekans, yüzde analizleri yapılmıştır. Verilerin farklılaşma durumlarını belirleyebilmek amacıyla İlişkili t-testi, İlişkisiz t-testi analizleri yapılmıştır. Araştırma sürecinde elde edilen verilerin yorumlanmasında $p=0,05$ anlamlılık düzeyi kabul edilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde elde edilen bulgular ele alınmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 2: Araştırma Kapsamında Toplanan Verilerin Normal Dağılıma Uygunluğunun Shapiro-Wilk-W Testi ile Analizi

	Shapiro-Wilk		
	Statistic	Sd	p.
Deney ve Kontrol Grupları	,636	110	,000
Ses Tercihi	,586	110	,000
Işık Tercihi	,609	110	,000
Sıcaklık Tercihi	,636	110	,000
Oturma Tercihi	,596	110	,000
Zaman Tercihi	,563	110	,000
Atıştırma Tercihi	,635	110	,000
Motivasyon Tercihi	,490	110	,000
Sorumluluklarını Yerine Getirme	,542	110	,000
Otorite Tercihi	,596	110	,000
Grupla Çalışma Tercihi	,586	110	,000
Açıklama Tercihi	,609	110	,000
Sabır ve Kararlılık	,563	110	,000
Öğrenmede Farklı Yolları Tercih Etme	,635	110	,000
Hareket Tercihi	,616	110	,000
Görsel Öğrenme Tercihi	,800	110	,000
İşitsel Öğrenme Tercihi	,748	110	,000
Dokunsal Öğrenme Tercihi	,706	110	,000
Kelime İlişkilendirme Testi Ön-Test Kavramlar İle İlişkili Kelime Sayısı	,955	110	,001
Kelime İlişkilendirme Testi Son-Test Kavramlar İle İlişkili Kelime Sayısı	,946	110	,000

Tablo 2’de yer alan Shapiro-Wilk-W testi sonuçlarına göre araştırma kapsamında yer alan değişkenler ile ilgili toplanan verilerin normal dağılıma uygunluğuna bakılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre değişkenlere ait toplanan verilerin tüm değişkenlerin normal ve heterojen dağılım gösterdiği görülmüştür ($P < 0,05$).

Tablo 3: Kelime İlişkilendirme Testinin Ön Test ve Son Test Sonuçlarının Deney ve Kontrol Gruplarına Göre Bağımsız T Testi Sonuçları

	Gruplar	N	X	Ss	t	Sd	p
Kelime İlişkilendirme Testinin Test Kavramlar İle İlişkili Kelime Sayısı Ön Test	Deney	57	30,89	15,155	3,621	110	,000
	Kontrol	55	21,71	11,347			
Kelime İlişkilendirme Testinin Test Kavramlar İle İlişkili Kelime Sayısı Son Test	Deney	57	71,70	22,441	10,724	110	,000
	Kontrol	55	32,87	15,010			

Tablo 3’te deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin Kelime İlişkilendirme Testinin Test Kavramlar ile İlişkili Kelime Sayısı Ön Test sonuçlarının *“bağımsız t testi”* sonuçlarına göre anlamlılığı incelenmiş ve ön test sonuçları arasında deney grubu lehine anlamlı farklılaşma saptanmıştır. ($t = 3,621$; $P < 0.01$). Ayrıca Tablo 3’te deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin Kelime İlişkilendirme Testinin Test Kavramlar İle İlişkili Kelime Sayısı Son Test sonuçlarının *“bağımsız t testi”* sonuçlarına göre anlamlılığı incelenmiş ve son test sonuçları arasında deney grubu lehine anlamlı farklılaşma saptanmıştır. ($t = 10,724$; $P < 0.01$). Buna göre deney grubundaki öğrencilerin hazırbulunuşluk durumlarının kontrol grubuna göre iyi olduğu söylenebilir. Aynı şekilde son test sonuçları incelendiğinde yine deney grubunda elde edilen ortalama daha yüksek çıkmıştır. Deney grubunda yer alan öğrencilerin başarı ortalaması kontrol grubundaki öğrencilere göre daha yüksek gerçekleşmiştir. Bu durum araştırma kapsamında uygulanan programın etkili olduğunu göstermektedir.

Tablo 4: Kelime İlişkilendirme Testi Sonuçlarının Kontrol Grubuna Göre Farklılaşma Durumu

Kontrol Grubu	X	N	ss	t	Sd	p
Kelime İlişkilendirme Testinin Test Kavramlar İle İlişkili Kelime Sayısı Ön Test	21,71	55	11,347	-16,193	54	,000
Kelime İlişkilendirme Testinin Test Kavramlar İle İlişkili Kelime Sayısı Son Test	32,87	55	15,010			

Tablo 4’te kontrol grubundaki öğrencilerin Kelime İlişkilendirme Testinin Test Kavramlar İle İlişkili Kelime Sayısı Ön Test ve Son Test sonuçlarının *“bağımsız t testi”* sonuçlarına göre anlamlılığı incelenmiş ve ön test ve son test sonuçları arasında son test lehine anlamlı farklılaşma saptanmıştır. ($t = -16,193$; $P < 0.01$). Buna göre; Kelime İlişkilendirme Testinin Test Kavramlar İle İlişkili Kelime Sayısı Ön Test Son Test sonuçlarının beklendiği gibi anlamlı şekilde farklılaşmıştır. Bu durum normal kabul edilebilir çünkü kontrol grubu da normal olarak öğrenme süreçlerinden

yararlanmakta ve geleneksel de olsa öğrenme meydana gelmektedir. Fakat kontrol grubuna göre elde edilen başarı düzeyi deney grubuna göre daha düşüktür. Kelime İlişkilendirme Testinden elde edilen ortalamalara bakıldığında bu durum görülebilmektedir.

Tablo 5: Kelime İlişkilendirme Testi Sonuçlarının Deney Grubuna Göre Farklılaşma Durumu

Deney Grubu	X	N	ss	t	Sd	p
Kelime İlişkilendirme Testinin Test Kavramlar İle İlişkili Kelime Sayısı Ön Test	30,89	57	15,155	-25,964	56	,000
Kelime İlişkilendirme Testinin Test Kavramlar İle İlişkili Kelime Sayısı Son Test	71,70	57	22,441			

Tablo 5’te deney grubundaki öğrencilerin Kelime İlişkilendirme Testinin Test Kavramlar İle İlişkili Kelime Sayısı Ön Test ve Son Test sonuçlarının “*bağımsız t testi*” sonuçlarına göre anlamlılığı incelenmiş ve ön test ve son test sonuçları arasında son test lehine anlamlı farklılaşma saptanmıştır. ($t = -25,964$ $P < 0.01$). Buna göre; Kelime İlişkilendirme Testinin Test Kavramlar İle İlişkili Kelime Sayısı Ön Test Son Test sonuçlarının beklendiği gibi anlamlı şekilde farklılaşmıştır. Bu durum beklenen sonuçtur. Çünkü deney grubuna uygulanan program çerçevesinde beklendiği gibi yüksek ortalama değerler elde etmiştir. Kontrol grubunda da anlamlı düzeyde farklılaşma meydana gelmiştir fakat kontrol grubunun ön test ve son test sonuçlarının ulaştığı değerler deney grubunun değerlerinin altında kalmıştır. Bu durum uygulanan programın öğrencinin kavram gelişimini başarılı bir biçimde etkilediğini göstermektedir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Araştırmanın amacı, öğrencilerin öğrenme stilleri dikkate alınarak oluşturulan eğitim faaliyetlerinin öğrencilerin kavramsal gelişimine etkisi olup olmadığını bulmaktır. Bu amaca ulaşmak için elde edilen bulgulara göre, Kelime İlişkilendirme Testi ön test ve son test sonuçları karşılaştırıldığında deney grubu lehine anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Kelime İlişkilendirme Testi ön test sonuçlarında deney grubundaki öğrencilerin hazırbulunuşluk durumlarının kontrol grubuna göre iyi olduğu ortaya çıkmıştır. Son test sonuçları incelendiğinde yine deney grubunda elde edilen ortalamaların daha yüksek çıktığı belirlenmiştir. Deney grubunda uygulanan program çerçevesinde beklendiği gibi yüksek ortalama değerler elde edilmiştir. Deney grubunda yer alan öğrencilerin başarı ortalaması kontrol grubundaki öğrencilere göre daha yüksek gerçekleşmiştir. Kontrol grubunda da anlamlı düzeyde farklılaşma meydana gelmiştir fakat kontrol grubunun ön test ve son test sonuçlarının ulaştığı değerler deney grubunun değerlerinin altında kalmıştır. Bu sonuç uygulanan programın öğrencinin kavram gelişimini başarılı bir biçimde etkilediğini göstermektedir.

Usta (2001), çalışmasında ilkökul Fen Bilgisi dersinde, 4. sınıf öğrencilerinin öğrenme stillerine dayalı öğretim etkinliklerinin onların erişimi ve tutumlarına etkisi incelenmiştir. Öğrenme stillerine dayalı öğretimin uygulanan deney grubu ile geleneksel öğretim yöntemleri uygulanan kontrol grubu arasında Fen Bilgisi dersi başarıları bakımından önemli farklılıklar saptanmıştır. Deney grubu kontrol grubuna göre daha başarılı olmuştur. Lovelace (2005), Dunn ve Dunn modeline göre yapılan ve 1980-2000 yılları arasında yürütülen deneysel araştırmaların nicel bir sentezini yapmıştır. Lovelace ortalama olarak, öğrenme stillerine dayalı öğretimin, tüm öğrencilerin öğrenmeye yönelik tutumları arttırdığını ya da iyileştirdiğini öne sürmüştür. Birkaç değişken sonucu etkilese de öğrenme stiline dayalı öğretim akademik başarıyı artırmıştır. Dunn ve Dunn öğretim modelinin eğitimde güçlü bir etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kaf Hasırcı (2005),

çalışmasında öğrenme stiline göre düzenlenen öğretim programının ilkökul 3. sınıf öğrencilerinin akademik başarıları üzerine etkisini incelemiştir. Araştırma sonucunda öğrenme stillerine göre düzenlenen öğretim programının akademik başarı üzerinde etkili olduğunu bulmuştur.

Johnson & Illinois (2006), araştırmasında beşinci sınıf öğrencilerinin öğrenme stillerine göre öğretim programı uygulanmasının öğrencilerin sosyal bilgiler dersi başarısına etkisi olup olmadığına bakmıştır. Öğrenme tercihlerine göre düzenlenen program ile elde edilen veriler sonucunda öğrencilerin derse karşı olumlu bakış sergiledikleri, motivasyonlarının arttığı ve başarılarının arttığı ortaya çıkmıştır. Önder (2006), araştırmasında öğrenme stillerine dayalı öğretim yöntemlerinin kullanılmasının 10. Sınıf öğrencileri Fizik dersi başarısı üzerindeki etkisini incelemiştir. Deney ve kontrol gruplarının ön test, son test puanları arasında deney grubunun lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu da öğrenme stillerine uygun öğretim yöntemlerinin kullanılmasının öğrencilerin Fizik dersi başarısını arttırmada geleneksel yöntemlere göre daha etkili olduğunu göstermektedir. Şeker (2010), 7. sınıf öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada öğrenme stiline dayalı etkinliklerin öğrencilerin kavram yanlışlarını giderme ve sosyal bilgiler başarı düzeylerini etkileyip etkilemediğine bakmıştır. Deney grubuna uygulanan Sosyal Bilgiler dersi öğrenme stilleri programı sonucunda öğrencilerin kavram yanlışlarında önemli gerileme olduğu gözlemlenmiştir. Kontrol grubunda ise önemli bir değişikliğin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenme stili dikkate alınarak yapılan etkinliklerin öğrencilerin kavram öğrenme başarıları üzerinde olumlu etki gösterdiği anlaşılmıştır.

Balcı (2011)' nın çalışmasında, öğrenme stillerine dayalı etkinliklerin İngilizce dersinde öğrencilerin okuduğunu anlama becerilerine ve öz-yeterlik algılarına etkisi araştırılmıştır. Biri deney ve biri kontrol olmak üzere toplam iki grup ile çalışma yapılmıştır. Deney grubunda, araştırmacı tarafından geliştirilen öğrenme stillerine dayalı okuduğunu anlama etkinlikleri kullanılmıştır. Kontrol grubunda dersler öğrenme stilleri dikkate alınmadan geleneksel öğretim yaklaşımı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda, deney ve kontrol gruplarının İngilizce Okuduğunu Anlama Testi ve İngilizce İle İlgili Öz-yeterlik İnancı Ölçeği ön-test puanları kontrol altına alındığında, grupların düzeltilmiş son-test puan ortalamaları arasında deney grubu lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Öğrenme stillerine dayalı etkinliklerin İngilizce dersinde öğrencilerin okuduğunu anlama becerileri ve öz-yeterlik algılarını olumlu yönde etkilediği saptanmıştır. Uygungül (2016), çalışmasında ilkökul dördüncü sınıf sosyal bilgiler dersi öğretiminde kullanılan yaratıcı drama yönteminin, öğrencilerin öğrenme stillerine göre, sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarına, akademik başarılarına ve kalıcılığa etkisini ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Bu araştırma sonucunda öğrencilerin öğrenme stilleri dikkate alınarak oluşturulan yaratıcı dramayla işlenen sosyal bilgiler dersine yönelik tutumların olumlu yönde değiştiği, yaratıcı dramanın öğrenmelerinde etkili olduğu, olumlu duygular oluşturduğu, iletişim ve etkileşimde kullanılan kavramların farkına varıldığı görülmüştür. Gül (2019), çalışmasında okuma güçlüğünün giderilmesinde öğrenme stiline uygun düzenlenen programın etkisini incelemiştir. Çalışmasını bir ilkökul 4. sınıf öğrencisi üzerinde gerçekleştirmiştir. Marmara Öğrenme Stilleri Ölçeği kullanılarak öğrencinin öğrenme stili belirlenmiş ve ona uygun faaliyetler planlanmıştır. Araştırma sonucunda öğrenme stiline uygun düzenlenen programın okuma güçlüğünü giderdiği bulunmuştur.

Yapılan çalışmalarda öğrenme stiline göre oluşturulan program ve eğitim faaliyetlerinin öğrencilerin öğrenme düzeyi, başarısı ve kavram öğrenmesine olan olumlu etkisi görülmektedir. Bu durum çalışmayı destekler niteliktedir. Sonuçlar doğrultusunda araştırmacılara ve uygulayıcılara bazı öneriler verilebilir. Sosyal Bilgiler dersinde öğrenme stillerine uygun eğitim faaliyetlerinin yapılması öğrencilerin kavram gelişimine olumlu etkide bulunduğundan dolayı, Sosyal Bilgiler Dersi öğrenme stiline uygun hazırlanmış ders programıyla işlenebilir. Diğer derslerde de öğrenme stiline dayalı eğitim faaliyetleri düzenlenebilir. Öğrencilerin öğrenme stilleri belirlenerek, bireysel çalışma planı hazırlanabilir. Öğretmenlere öğrencilerin öğrenme stilleri profillerini belirleyebilmeleri için hizmet

İçerik eğitimler verilebilir. Sosyal Bilgiler Dersi, ders ve çalışma kitaplarında öğrencilerin öğrenme stillerine yönelik daha çok faaliyet olması sağlanabilir ve öğrenme stiline göre öğrencilere verimli ve planlı çalışma konusunda bilgiler verilebilir. Kelime İlişkilendirme Testi derslerde daha yaygın kullanılabilir. Böylece öğrencilerin kavramsal gelişimleri değerlendirilerek eksik oldukları yönler tespit edilebilir. Öğrenme stili destekli öğretim programları ile kavramsal gelişim arasındaki ilişkiyi inceleyen farklı araştırmaların yapılması literatürün zenginleşmesine katkı sağlayabilir.

KAYNAKÇA

- Balcı, Ö. (2011). *Öğrenme Stillerine Dayalı Etkinliklerin İngilizce Dersinde Öğrencilerin Okuduğunu Anlama Becerilerine ve Öz- Yeterlik Algılarına Etkisi*. Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Boydak, A. (2017). *Öğrenme Stilleri*. İstanbul: Beyaz Yayınları.
- Büyükoztürk, Ş. ve Çakmak, E. (2009). *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cevher, A. Y. (2017). *Öğrenme Stilleri Konusunda Yapılmış Akademik Çalışmaların İncelenmesi: Sistematik Derleme*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Çelikkaya, T. ve Kürümlüoğlu, M. (2019). "Sosyal Bilgiler Dersi "Demokrasinin Serüveni" Ünitesi ile Öğrencilerin Bilişsel Yapılarının ve Kavramsal Gelişim Süreçlerinin İncelenmesi." *Anadolu Journal Of Educational Sciences International*, 9(1): 56–86.
- Dunn, R. ve Tenedero, H. (2009). "The Clearing House: A Journal of Educational Strategies, Issues and Ideas Impact of Learning-Style Instructional Strategies on Students' Achievement and Attitudes: Perceptions of Educators in Diverse Institutions." *Tenedero Issues and Ideas*, 8(23): 135–140.
- Ekici, G. (2013). "Gregorc Ve Kolb Öğrenme Stili Modellerine Göre Öğretmen Adaylarının Öğrenme Stillerinin Cinsiyet Ve Genel Akademik Başarı Açısından İncelenmesi." *Eğitim ve Bilim*, 38 (167): 211–225.
- Gül, M. (2019). *Okuma Güçlüğü Yaşayan İlkokul 4.Sınıf Öğrencisinin Öğrenme Stiline Uygun Zenginleştirilmiş Öğretim Yöntemleriyle Okuma Güçlüğüünün Giderilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
- Hayran, Z. (2010). "Çok Uyarınlı Eğitim Ortamlarının Öğrencilerin Kavram Gelişimine Etkisi." *Eğitim ve Bilim*, 35(158): 128-142
- Johnson, J. D. ve Illinois, L. (2006). "Differentiating Content Area Curriculum to Address Individual Learning Styles." *Illinois Reading Council Journal*, 34: 26–34.
- Johnstone, A. H. ve Roger S. (1999). "Investigation of students' cognitive structure in elementary genetics through word association tests." *Journal of Biological Education*, 33(3): 134-141.
- Kaf Hasırcı, Ö. (2005). *İlköğretim 3. Sınıf Hayat Bilgisi Dersinde Görsel Öğrenme Stiline Göre Düzenlenen Öğretimin Öğrencilerin Akademik Başarı Ve Kalıcılığına Etkisi*. Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Koç, M. (2005). "Individual learner differences in web-based learning environments: From cognitive, affective and social-cultural perspectives." *Turkish Online Journal of Distance Education*, 6(4): 12–22.

- Lovelace, M. K. (2005). "A Meta-Analysis Of Experimental Research Based On The Dunn And Dunn Learning-Style Model." *Journal of Educational Research*, 98(3): 176–83.
- MEB. (2018). *Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı*. Ankara.
- Önder, F. (2006). *Fizik Eğitiminde Öğrenme Stillerine Dayalı Öğretim Yöntemlerinin Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkileri*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Sarasin, L. C. (1999). *Learning Style Perspectives*. Madison: Atwood Publishing.
- Sever, D. ve Alagöz H. (2018). "Küreselleşme Sürecinde Eğitim Alanında Atılan Adımlar: Türkiye ve Eğitimde Başarılı Ülke Örnekleri." *İlköğretim Online*, 17(3): 1583–1603.
- Şeker, M. (2010). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Öğrenme Stillerine Uygun Etkinliklerin Kullanılmasının Öğrencilerin Öğrenme Düzeyi ve Kavram Yanılgılarının Giderilmesi Üzerindeki Etkililiğinin Araştırılması*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Şimşek, Ö. (2007). *Marmara Öğrenme Stilleri Ölçeği'nin Geliştirilmesi ve 9-11 Yaş Çocuklarının Öğrenme Stillerinin İncelenmesi*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Tokcan, H. (2015). *Sosyal Bilgilerde Kavram Öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Topçubaşı, T. ve Polat, S. (2014). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Kavram Karikatürlerinin Öğrenci Başarısına Etkisi. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education*, 3(2): 48–61.
- Topkaya, E. Z. ve Çelik H. (2009). "Eğitimde Bireysel Farklılıklar." *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 5(2): 316–321.
- Usta, A. (2001). *İlköğretim Fen Bilgisi Derslerinde Öğrenme Stillerine Dayalı Öğretim Etkinliklerinin Öğrenci Erişi ve Tutumlara Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Uygungül, Ö. (2016). *Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencilerin Öğrenme Stillerine Göre Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutumlarına, Akademik Başarılarına ve Kalıcılığa Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.